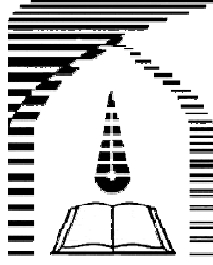

کلیه حقوق اعم از چاپ و تکثیر، نسخه برداری، ترجمه،
اقتباس و... از این پایان نامه برای دانشگاه تربیت مدرس محفوظ
است. نقل مطالب با ذکر ماخذ بلامانع می باشد.

به نام خدا

دانشگاه تربیت مدرس
دانشکده هنر و معماری

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد انیمیشن

بررسی انیمیشن در شبکه های موسیقایی و تاثیر آن بر مخاطب

ساخت فیلم زیتون

فرید مختاری پور

استاد راهنما

محمدعلی صفورا

استاد مشاور

امیرحسن ندایی

شهریور ۱۳۸۸

" تقدیم به روح آرام و بزرگ پدرم

و برادرم وحید "

با تشکر از زحمات فراوان استاد گرامی جناب آقای محمد علی صفورا و آقایان مهندس تورج روشنایی بدر و مهندس رسول احمدی که در تهیه این رساله کمک حال اینجانب بودند. همچنین سپاسگزار یکایک استادان گرامی جناب آقایان دکتر اکبر عالمی، دکتر علی شیخ مهدی، دکتر علیرضا گلپایگانی، دکتر محمد رضا حسنایی، دکتر امیر حسن ندایی، دکتر صمد صباغ، خانم دکتر مینو امیرقاسمی و دوست عزیز مهندس نیما دیبازر که در پروسه تهیه منابع و مطالب و مشاوره یاری رسانده اند، می باشم.

چکیده

انیمیشن و تکنیک هایش توانسته قالب جدید و هیجان انگیزی در تولیدات دنیای سرگرمی سازی را باعث گردد و فانتزی موجود در دنیای انیمیشن توانایی ایده پردازی و ساخت هرگونه اثر تجریدی را در اختیار کارگردانان و هنرمندان انیماتور قرار داده است. در این بررسی، موضوع ترکیب تصاویر (به ویژه انیمیشنی) با موسیقی را زیر ذره بین قراردادده و به بررسی و تحلیل نقش تصاویر متحرک در ترکیب با موسیقی - بعنوان عنصری کاملاً "انتزاعی- بر ذهن مخاطب و همچنین سیاست شبکه های موسیقی که از ملیت ها و فرهنگهای مختلفی می باشند، در بهره گیری وسیع از انیمیشن در تولیدات خود و پخش آنها پرداخته است.

این تحقیق بخشهای معرفی موزیک ویدیو و ساختارشناسی این عنصر ، معرفی شبکه ام.تی.وی بعنوان اولین معرف حرفه ای موزیک ویدیو در دنیای سرگرمی سازی جهانی و پیشرو بودن در میان دیگر رقبای این صنعت نوین و همچنین زیرشاخه های مرتبط این شبکه با دنیای موزیک ویدیوها را در بر گرفته است.

علاوه بر این در این تحقیق نمونه های متفاوتی از موزیک ویدیوهای مطرح چندین سال اخیر که از شبکه های مختلف بین المللی پخش گردیده و از لحاظ زیبایی شناسی قابل تامل می باشند و همچنین آرت بریک های برجسته شبکه ام.تی.وی ،

مورد بررسی قرار گرفته و از دو منظر روانشناسی اجتماعی و استتیک نیز با اساتید فن به تفسیر درآمدہ است.

واژگان کلیدی: موزیک ویدیو ، نماآهنگ ، ام.تی.وی ، آرت بریک ، آلترناتیوراک ، موسیقی رپ ، انیمیشن

فهرست مطالب:

مقدمه	۱
کلیات تحقیق	۳
فصل اول : موزیک ویدیو	۴
۱-۱ معرفی موزیک ویدیو	۵
۲-۱ ساختارشناسی و تجزیه و تحلیل موزیک ویدیوها	۸
فصل دوم : ام.تی.وی	۴۷
۱-۲ معرفی شبکه ام.تی.وی	۴۸
۲-۲ ساختارشناسی ام.تی.وی	۵۸
۳-۲ ام.تی.وی آلترناتیویشن (ملیت متفاوت)	۹۸
فصل سوم : آرت بریک	۱۰۹
۱-۳ معرفی آرت بریکهای ام.تی.وی (MTV's Art Break)	۱۱۰
۲-۳ ساختارشناسی و معرفی آرت بریک های ام.تی.وی	۱۱۹
نتایج ، پیشنهادات ، بحث و نتیجه گیری	۱۳۲
منابع و ماخذ	۱۳۹
گزارش پروژه عملی (ساخت فیلم زیتون)	۱۴۰
چکیده انگلیسی	۱۴۶

فهرست تصاویر:

- ۵ ..... تصویر شماره ۱- آرم شبکه وی.اچ.وان
- ۶ ..... تصویر شماره ۲- قسمتهایی از ویدیوی Crazy
- ۷ ..... تصویر شماره ۳- کاراکترهای گروه گوریلز
- ۱۰ ..... تصویر شماره ۴- نماهایی از ویدیوی گروه The Majestic Twelve
- ۱۲ ..... تصویر شماره ۵- نمایی از ویدیوی ۳ بعدی گروه Wood
- ۱۴ ..... تصویر شماره ۶- نمایی از ویدیوی سه بعدی Crazy Frog
- ۱۶ ..... تصویر شماره ۷- نماهایی از ویدیوی Money for Nothing
- ۱۷ ..... تصویر شماره ۸- نمایی از ویدیوی Take On Me
- ۱۸ ..... تصویر شماره ۹- گروه موسیقی کوئین
- ۱۹ ..... تصویر شماره ۱۰- نماهایی از ویدیوی Remember the Time
- ۲۱ ..... تصویر شماره ۱۱- فیلم پوستر Moonwalker
- ۲۴ ..... تصویر شماره ۱۲- قسمتهایی از ویدیو گروه آها- Take On Me
- ۲۷ ..... تصویر شماره ۱۳- قسمتهایی از ویدیوی Her Morning Elegance
- ۲۹ ..... تصویر شماره ۱۴- نشانه بین یانگ Yin Yang
- ۳۱ ..... تصویر شماره ۱۵- قسمتهایی از ویدیوی کلینت ایستوود
- ۳۲ ..... تصویر شماره ۱۶- نمایی از ویدیوی تریلر
- ۳۴ ..... تصویر شماره ۱۷- قسمتهایی از ویدیوی لولی پوپ
- ۳۶ ..... تصویر شماره ۱۸- قسمتهایی از ویدیوی Man Sized Wreath
- ۳۷ ..... تصویر شماره ۱۹- شبیه سازی سمبلیک از میدان تیان آنمن در ویدیو
- ۳۹ ..... تصویر شماره ۲۰- نمایی از ویدیوی پارانوید
- ۴۰ ..... تصویر شماره ۲۱- نمایی پایانی از ویدیوی پارانوید
- ۴۲ ..... تصویر شماره ۲۲- نماهایی از ویدیوی Breaking the Habit
- ۴۴ ..... تصویر شماره ۲۳- نماهایی از ویدیوی Savin' Me
- ۴۸ ..... تصویر شماره ۲۴- آرم شبکه ام.تی.وی
- ۴۹ ..... تصویر شماره ۲۵- آرم های مختلف از ام.تی.وی ۲

- تصویر شماره ۵۲ - نمونه ای از کاراکترهای مجموعه The Sick and twisted ۹۱
- تصویر شماره ۵۳ - کاراکترهای مجموعه هپی تری فریندز ۹۳
- تصویر شماره ۵۴ - مجموعه بیویس و بات هد ۹۵
- تصویر شماره ۵۵ - تیتراژ آغازین برنامه آلترناتیویشن ۹۸
- تصویر شماره ۵۶ - قسمتی از ویدیوی You Can't Change Me ۱۰۰
- تصویر شماره ۵۷ - قسمتی از ویدیوی توپ توپ ۱۰۳
- تصویر شماره ۵۸ - نمایی معروف از فیلم عصر جدید - ۱۹۳۶ میلادی ۱۰۴
- تصویر شماره ۵۹ - قسمتی از ویدیوی Only ۱۰۶
- تصویر شماره ۶۰ - تایتل بامپرز MTV ۱۱۰
- تصویر شماره ۶۱ - تیزر تبلیغی جوایز موسیقی MTV ۱۱۱
- تصویر شماره ۶۲ - نمایی از تیتراژ برنامه Top 10 at 10 ام.تی.وی ۱۱۴
- تصویر شماره ۶۳ - نمایی از Citoplasmas en Medio Acido ۱۱۵
- تصویر شماره ۶۴ - نماهایی از آرت بریک Citoplasmas en Medio Acido ۱۱۸
- تصویر شماره ۶۵ - نماهایی از آرت بریک ترایبگوت Treibgut ۱۲۰
- تصویر شماره ۶۶ - نماهایی از آرت بریک غولها Giants ۱۲۲
- تصویر شماره ۶۷ - نماهایی از آرت بریک ازدحام Swarm ۱۲۴
- تصویر شماره ۶۸ - نماهایی از آرت بریک یتی Yeti ۱۲۶
- تصویر شماره ۶۹ - نماهایی از آرت بریک Instruments ۱۲۷
- تصویر شماره ۷۰ - نماهایی از آرت بریک گل موسیقی Music Flower ۱۲۹
- تصویر شماره ۷۱ - تابلو نقاشی گرونیکا اثر پیکاسو - ۱۹۳۷ میلادی ۱۲۹
- تصویر شماره ۷۲ - نمایی نزدیکتر از کاراکترهای تابلوی گرونیکا ۱۳۰
- تصویر شماره ۷۳ - نماهایی از آرت بریک Citoplasmas En Medio Acido ۱۳۱

- ۵۰ ..... تصویر شماره ۲۶- برنامه تونال ریکوئست لایو
- ۵۱ ..... تصویر شماره ۲۷- سریال تلویزیونی بیویس و بات هد
- ۵۲ ..... تصویر شماره ۲۸- سریال دوستان شاد درختی
- ۵۳ ..... تصویر شماره ۲۹- سریال دوستان شاد درختی
- ۵۵ ..... تصویر شماره ۳۰- کمیک استریپ سریال دوستان شاد درختی
- ۵۷ ..... تصویر شماره ۳۱- سریال سلبریتی دث مچ
- ۶۱ ..... تصویر شماره ۳۲- ام.تی.وی عرب
- ۶۳ ..... تصویر شماره ۳۳- تیتراژ یکی از برنامه های ام.تی.وی
- ۶۵ ..... تصویر شماره ۳۴- برنامه تلویزیونی فور تی.وی
- ۶۶ ..... تصویر شماره ۳۵- نمونه ای از تبلیغات ام.تی.وی
- ۶۸ ..... تصویر شماره ۳۶- نمونه ای از تبلیغات ام.تی.وی
- ۷۱ ..... تصویر شماره ۳۷- نمونه ای از سبک پاپ آرت اثر Roy Lichtenstein
- ۷۲ ..... تصویر شماره ۳۸- نمونه ای از گرافیتی
- ۷۲ ..... تصویر شماره ۳۹- تبلیغات محصولات موتورولا در ام.تی.وی
- ۷۳ ..... تصویر شماره ۴۰- نمونه ای از اجرای گرافیتی
- ۷۴ ..... تصویر شماره ۴۱- نمونه ای از یک کار گرافیتی
- ۷۶ ..... تصویر شماره ۴۲- برنامه های تبلیغی ام.تی.وی و موتورولا
- ۷۷ ..... تصویر شماره ۴۳- تبلیغات ام.تی.وی
- ۷۸ ..... تصویر شماره ۴۴- نماهایی از اجرای کنسرت مجازی صحنه ای گروه گوریلز
- ۸۰ ..... تصویر شماره ۴۵- نمونه ای از اولین آرت بریکهای ام.تی.وی در دهه ۸۰
- ۸۱ ..... تصویر شماره ۴۶- نمونه ای از تصویرسازیهای گروه گوریلز
- ۸۳ ..... تصویر شماره ۴۷- آرت بریک گولها
- ۸۵ ..... تصویر شماره ۴۸- سریال انیمیشن بیویس و بات هد
- ۸۷ ..... تصویر شماره ۴۹- نمونه ای از آرت بریکهای ام.تی.وی
- ۸۹ ..... تصویر شماره ۵۰- سریال انیمیشن دوستان شاد درختی
- ۹۰ ..... تصویر شماره ۵۱- انیمیشن کوتاه بادکنک بیلی

فصل اول :

موزیک ویدیو

فصل دوم :

ام.تی.وی

فصل سوم :

آرت بریک

مقدمه

در مطالعات حوزه علوم انسانی، حوزه علوم اجتماعی و به ویژه حوزه هنر، موسیقی و گرایش های تابع این عرصه همواره یکی از بحث برانگیزترین زمینه هایی بوده که در طول تاریخ مورد توجه قرار بوده است. شاید یکی از اصلی ترین عواملی که هنر موسیقی را تا این حد مورد توجه قرار داده و می دهد، قدرت تاثیرگذاری آن در ساختار روحی و معنوی تمام اقشار جامعه می باشد. علی رغم این توان تاثیرگذاری به جهت ماهیت انتزاعی آن همواره تا حدودی خلاء تصویرسازی ذهنی وجود داشته به همین دلیل است که در اعصار مختلف هم راستای رشد تکنولوژی، علوم و فنون شاخه ای این هنر روز به روز در حال توسعه و رشدی تصاعدی است. در سه دهه اخیر ظهور موزیک ویدیوها در عرصه شبکه های تلویزیونی و سینما جایگاه خاصی را پیدا کرده و از عوامل این موفقیت میتوان پتانسیل بسیار بالای مفهوم سازی، تحلیل و تاویل تخیل آدمی در این عرصه میباشد و از همه مهم تر نقش موثر آن در پرکردن خلاء ماهیت انتزاعی و ضعف امکان تصویرسازی ذهنی موسیقی بوده و در این راستا است که تکنولوژی انیمیشن و نقش پذیری آن در تولیدات موزیک ویدیوها، پهن دامنه تر جلوه می نماید. چرا که انیمیشن بر اساس ماهیت ساختاری خود این توان را به مراتب عمیق تر و وسیع تر دارد که بتواند هرآنچه را که تخیل بی حد و حصر آدمی خلق می کند آنرا به تصویر بکشد. در این شرایط است که در جهان ارتباطات با ظهور شبکه های عظیم

تلویزیونی در پی بهره بردن از این امکانات برای اهداف سیاسی، اجتماعی و در نهایت اقتصادی خود برآمده است و در میان این شبکه ها *ام.تی.وی* MTV به عنوان اولین و پرتاثیرگذارترین شبکه مورد توجه این تحقیق قرار گرفته و آنرا از ابعاد گوناگون مورد کنکاش قرار داده است. از جمله این زمینه ها در حوزه اجتماعی توجه به رشد روزافزون شاخصه های ترغیب خشونت ، سکس و دریک کلام در ساختار حرکتی آن در جهت هنجارشکنی و تغییر ارزشهای رایج اجتماعی است. در بخشهای گوناگون این تحقیق با توجه به فهم مشترک از تعبیری چون موزیک ویدیو ، نماآهنگ و ویدیو کلیپ بهره گرفته شده که همگی دریک استفهام مشترک تلقی گردیده است. امید است کوشش موجود گامی هرچند کوتاه در جهت اعتلای هنر این مرز و بوم باشد.

تعریف مساله، اهداف، و سوالات تحقیق:

مسئله: از انیمیشن در شبکه های تلویزیونی مهم دنیا به شکل گسترده ای استفاده میشود. چگونگی تاثیر انیمیشن بر مخاطب در این نماآهنگ ها، مسئله اصلی این تحقیق می باشد.

اهداف:

- ۱- بررسی و تحلیل نقش انیمیشن در ترکیب با موسیقی بر ذهن مخاطب.
- ۲- بکارگیری انیمیشن در نماآهنگ ها در حیطه و محدوده گسترده تر.
- ۳- بررسی نگرش این شبکه ها به انیمیشن و سیاست این شبکه ها در حمایت از تولید سریالهای انیمیشنی جهت پخش در شبکه.

سوالات:

- ۱- آیا استفاده از انیمیشن در نماآهنگ ها توانسته در جذب مخاطبین بیشتر موثر باشد؟
- ۲- استفاده از عنصر فانتزی که یکی از مهمترین عناصر انیمیشن در نماآهنگ ها بشمار می رود چه تاثیری بر مخاطب توانسته بر جای گذارد؟
- ۳- آیا انیمیشن توانسته است در تسریع تولید نماآهنگها در این شبکه ها موثر واقع شود؟

فرضیه ها / پیش فرض ها:

- ۱- استفاده از انیمیشن و عنصر فانتزی در نماآهنگها باعث گسترش خشونت در این ویدیو کلیپ ها گردیده است.
- ۲- استفاده از انیمیشن در ویدیو کلیپ ها باعث تغییر نگرش مخاطب نسبت به توانائی های بیانی انیمیشن گردیده است.

مواد و روش انجام تحقیق:

در این تحقیق از روش توصیفی- تاریخی- گردآوری و تحلیل محتوا و همچنین روش کیفی و کمی (Quantitative & Qualitative) استفاده خواهد شد.

جنبه جدید بودن و نوآوری:

ویدیو کلیپ یکی از مهمترین شیوه های بیانی در عصر حاضر به شمار می رود که در کشور ما کمتر به آن توجه شده است. استفاده از انیمیشن در این رسانه توانسته قابلیت های تازه ای به آن اضافه کند که برای این موضوع به مباحث تئوریک کمک خواهد کرد.

۱-۱ معرفی موزیک ویدیو

" موزیک ویدیو ها به مثابه فیلم های کوتاهی هستند که جذابیت شنیدن ترانه ها را به صورت تصویری ملموس تر گردانیده اند." (M.Schwartz,2007,P.10) این محصول در واقع کلاژی است از تصویر و موسیقی که به مخاطب عرضه میشود. موزیک ویدیوها غالباً برای بازاریابی فروش هر چه بیشتر محصولات دنیای ترانه و موسیقی ساخته و تولید می شوند که سعی بر ایجاد ارتباط فضای انتزاعی موسیقی با ذهنیت بیننده به کمک تصاویر را دارند. پیشینه پیدایش نماآهنگ ها به دهه ۸۰ قرن بیستم زمانی که شبکه **ام.تی.وی** (MTV) و بعدها **وی.اچ.وان** (VH1) در آمریکا برای پخش تمام وقت موسیقی تاسیس شدند، بر می گردد که توانست به واژه محبوب آن دوره تبدیل شود. قبل از این واژه هایی نظیر **فیلم- اینزرت** (filmed insert)، **فیلم تبلیغاتی** (promotional film) و **فیلم- کلیپ** (film clip) به موزیک ویدیوها اطلاق می شده است. ساخت ویدیو کلیپ ها طیف گسترده ای از تکنیک های متنوع سینمایی مانند **لایو- اکشن** (Live Action Filming)، **انیمیشن** (Animation)، **مستند** (Documentaries) و **حالت مفهومی** (غیر روایتی) (Non-Narrative) مانند فیلم های آبسترکت، را در برمی گیرند که بعضی از موزیک ویدیوها ترکیبی هستند از سبکهای مختلف مانند انیمیشن و لایو اکشن. (M. Schwartz,2007,p.63)

تصویر شماره ۱- آرم شبکه وی.اچ.وان

موزیک ویدیوها در ابتدا بیشتر وجه تبلیغاتی داشته اند که در کلیپی بنام **به پشت سرت نگاه نکن** (Don't Look Back) از **باب دیلن** (Bob Dylan) برای فیلمی از **په نه باکر** (D.A Pennebaker) در سال ۱۹۶۶ مشهود است. اما موزیک ویدیوها از دهه ۱۹۸۰ در مسیر اصلی خود قرار گرفتند و شروع اصلی با کلیپی ۱۳ دقیقه ای برای ترانه **تریلر** (Thriller) از مایکل جکسون (Michael Jackson) بود که در زمان پخش بسیار مورد توجه قرار گرفت و حتی توانسته محبوبترین کلیپ تمام دوران تا سال ۲۰۰۹ را نیز به خود اختصاص دهد. امروزه ویدیو کلیپ ها در کل در ۸ گروه رده بندی جای میگیرند که عبارتند از :

- پرفورمنس (نمایشی) Performance
- کانسپت (تجربیدی) Concept
- داستانی Story
- گاغ (کمدی) Gag
- رقص Dance
- انیمیشن (تصویر متحرک) Animation
- کلوب- پارٹی Party or Club
- فیلم کلیپ Film Clip

تصویر شماره ۲- قسمتهایی از ویدیوی Crazy

در میان ژانرهای مختلف نماآهنگ ها، کلیپ های انیمیشنی بیشتر مورد توجه قرار گرفته اند و در همذات پنداری با مخاطب موفق تر عمل می نمایند که با پیشرفت تکنیکهای دنیای انیمیشن این ارتباط عمیق تر هم گردیده است.

" کلیپ های انیمیشنی، ویدیوهایی از تصاویر متحرکی شامل خواننده یا اعضای گروه موسیقی را به نمایش میگذارند که بعضاً حتی کاراکترهای رئال هم حضور ندارند. برای نمونه می توان به ویدیوهای گروه **گوریللاز** (Gorillaz) به کارگردانی **جیمی هیولت** (Jamie Hewlett) و ویدیوی **دیوانه** (Crazy) از **نارلز بارکلی** (Gnarls Barkley) اشاره نمود." (M. Schwartz,2007,p.101)

تصویر شماره ۳- کاراکترهای گروه گوریللاز